

DLHÉ BIELE TIENE. . . ČO SPÔSOBILO PREMENU TOLKÝCH LEKÁROV NA BEZCITNÝCH VRAHOV

- CZ24 News | 11. února 2022

Ach, psychológia vám môže odhaliť kadečo – dobré i zlé...

O nás samých, aj o svete okolo nás.

A tak teraz dielik do skladačky priložím pár slovami o Dlhých tieňoch. Presnejšie o **Dlhých bielych tieňoch**.

Neviete čo to znamená?

O chvíľu pochopíte.

Možno ste si položili aj vy otázku, ako je možné, že sa nájdú lekári, ktorí bez zábran vakcinujú a vakcinujú. hoci si musia byť vedomí, čo tým spôsobujú niektorým ľuďom. Že im je jedno, že je to niečo ako ruská ruleta – a že výsledkom ich konania sú niektorí ľudia doživotne poškodení na zdraví, či mŕtvi.

Chcete odpoveď?

No tak si položte otázku, čo viete o histórii fašizmu.

Viete koľko obyčajných ľudí podporovalo fašizmus?

1% celkovej populácie.

Bolo to iba necelé 1% celého národa.

Ale lekárov ich podporovalo 7%.

7 % všetkých nemeckých lekárov sa počas druhej svetovej vojny stalo členmi nacistických SS, Tým sa títo lekári dobrovoľne zúčastnili genocídy – niečoho, čo malo byť v rozpore s hodnotami ich vybranej profesie.

Smutné, či desivé?

Nie, to nie je môj výmysel, sú to slová Alessandry Colaianni, vtedy ešte študentky medicíny – publikovala tieto fakty v odbornom časopise, zaoberajúcom sa medicínskou etikou. Pár rokov dozadu, v roku 2012

<https://jme.bmj.com/content/38/7/435.full>

pre odborníkov takto

<http://dx.doi.org/10.1136/medethics-2011-100372>

Účasť lekárov na mučení a vraždách pred 2. svetovou vojnou aj po nej je znepokojujúcim dedičstvom, o ktorom sa na lekárskej fakulte len zriedka diskutuje a v súčasnej medicíne je nedostatočne

uznávané.

Alessandra Colaianni položila otázku, **či je v práci lekára niečo, čo podporuje prechod od liečiteľa k vrahovi.**

Pár slov z toho spomenutého článku dám – preklad pôvodného textu, originál je v linku

*„V jeden daždivý deň v Oswienčime v Poľsku som stála vedľa hrdzavej železničnej trate, vedúcej do Oswienčimu na tom istom mieste, kde nacistickí lekári vykonávali „selekcie“ a odsudzovali milióny nevinných ľudí na smrť alebo do väzenia ukazovaním doľava alebo doprava. Hoci som strávila týždne štúdiom úlohy lekárov v holokauste v rámci štipendií v Oswienčime pre štúdium profesionálnej etiky, bola som nedôverčivá. **Hodnota lekárov pre nacistický režim je jasná: ich podpora dala vedeckú legitimitu princípom eugeniky, na ktorých nacisti postavili svoju Rassenpolitik (rasovú politiku) a racionalizovali vraždy podľa logiky lekárskej nevyhnutnosti. Skutočne, bez aktívnej účasti lekárov by nacistický režim nemohol dosiahnuť svoje vražedné ciele tak efektívne: lekári maskovali hrôzy tým, že ich systematizovali a maskovali do zavádzajúceho lekárskeho žargónu. Tým podkopali svoje vlastné profesionálne hodnoty. Ako sa toľkí, ktorí prisahali, že neublížia, mohli stať takou integrálnou súčasťou vražd a mučenia?“***

Potom odpovedá na túto dôležitú otázku, pričom identifikuje niekoľko zraniteľných miest lekárov:

hierarchiu a socializáciu, kariérne ambície, „povolenie k hriechu“, spôsobovanie bolesti, odlúčenosť a lekársku terminológiu/eufemizmus.

Aké je podľa nej riešenie?

- „pevný základ v princípoch etiky, individualizmu a ľudských práv...“
- vedomie si rizík a potenciálu škôd, spojených s profesiou...
- a aktívne modifikovanie škodlivých aspektov lekárskej kultúry...“

Na tomto článku je obzvlášť zarážajúce, že ho napísala študentka medicíny bez formálneho vzdelania v lekárskej etike. Nám všetkým ukazuje, že etika a morálka by mali byť súčasťou nás samých. A že inteligentný, otvorený, racionálny a zvedavý človek môže vnímať lekársku etiku lepšie ako vyškolení odborníci.

Čo je možno ešte znepokojujúcejšie, je skutočnosť, že nacistický režim nebol ani prvý, ani posledný, ktorý umožnil premenu lekárov na vrahov.

Účasť lekárov na mučení a vraždách bola škvrnou na tejto profesii počas celej histórie. Len za posledné desaťročie boli americkí lekári obvinení z vraždy v podobe „zabíjania z milosti“ počas najhoršieho hurikánu Katrina a mučenia väzňov v zálive Guantánamo. Ak zahrnieme aj vraždy spáchané v mene vedeckého pokroku, počet páchatelov z radov lekárov sa ešte zvýši.

Tým sa vyjasňuje mnohé – i tie desivé príbehy o „eutanazovaní“ detí s postihnutím po narodení, ktoré uskutočňujú niektoré krajiny, i utýranie niekoľkých ľudí s postihnutím hladom a smädom na smrť napriek zúfalému boju ich príbuzných za ich život. Lebo „odborníci“ posúdili, že ich život nemá význam, a je pre nich utrpením. Písala som o viacerých z tých prípadov, napríklad

<https://elenaistvanova.blog.pravda.sk/2019/07/14/cas-vykrocit-9-vincent-a-vypela-europa/>

<https://elenaistvanova.blog.pravda.sk/2019/11/13/par-slov-5-nie-nie-to-nie-je-veterna-elektren-ten-hukot/>

<https://elenaistvanova.blog.pravda.sk/2021/07/04/aerian-9-eutanazovat-eutanazovat/https://>

Alessandra Colaianni uvádza, že pri diskusiách o tejto problematike sa stretla s dvoma nedostatočnými vysvetleniami.

- Prvým je, že všetci lekári, ktorí počas holokaustu vraždili nevinných ľudí, boli podľa definície psychopati a boli by to monštrá, aj keby sa nacisti nikdy nedostali k moci. Toto vysvetlenie považuje za neuspokojivé vzhľadom na obrovský počet lekárov, ktorí sa na ňom podieľali: do roku 1945 vstúpila do nacistickej strany **polovica všetkých nemeckých lekárov**, 6 % predtým, ako Adolf Hitler získal moc (naproti tomu **odhady členstva lekárov v Americkej lekárskej asociácii sú oveľa nižšie, približne 20 %**).

Okrem toho 7 % všetkých lekárov bolo členmi Schutzstaffel (SS) v porovnaní s menej ako 1 % celkovej populácie.

Hoci existujú skutočne patologické príklady (okrem iných doktori Josef Mengele, Sigmund Rascher a Hermann Pfannmüller), väčšina lekárov, ktorí sa zúčastnili na holokauste, boli obyčajní ľudia, ktorí verili, že vykonávajú nepríjemnú, ale morálne správnu a potrebnú prácu.

Hannah Arendtová vo svojej slávnej analýze Adolfa Eichmanna, ktorý mal na starosti deportácie Židov do táborov smrti, vytvorila frázu „**banalita zla**“, aby opísala byrokratickú mentalitu, s ktorou Eichmann dokončil svoju smrtiacu prácu. Eichmann podľa nej nebol netvor, ale bežný byrokrat, ktorého motivovali skôr kariérne ambície než nenávisť voči svojim obetiam. V podobnom svetle môžeme vnímať aj lekárov, ktorí **počas programu T4 „eutanázia“** vyplňali stohy formulárov a jednoduchými ťahmi pera odporúčali život alebo smrť.

- Druhé vysvetlenie, s ktorým sa stretla Alessandra Colaianni, je, že aj keď nacistickí lekári neboli monštrá, boli k účasti donútení s rizikom vlastnej smrti; nemali slobodnú vôľu, a preto nemôžu niesť zodpovednosť za „rozhodnutia“, ktoré urobili.

Mnohé štúdie však dospeli k záveru, že „po takmer 50 rokoch povojnových procesov nebol predložený dôkaz ani v jednom prípade, že by bol niekto, kto sa odmietol zúčastniť na zabíjajúcich operáciách, zastrelený, uväznený alebo akokoľvek potrestaný“. Navyše, niekoľko lekárov sa skutočne odmietlo zúčastniť - a zďaleka neboli za svoje konanie zabití, boli tolerovaní a v niektorých prípadoch dokonca rešpektovaní za svoje rozhodnutie. Lekári sa pridali k nacistickej strane a k zabíjajúcim operáciám nie pod hrozbou použitia zbrane, nie násilím, ale z vlastnej vôle. Títo lekári boli normálni, príčetní ľudia, ktorí sa rozhodli spáchať vraždu - ale prečo?

Slávne experimenty s poslušnosťou, ktoré vykonal Stanley Milgram v 60. rokoch 20. storočia, ukázali, že normálni ľudia na pokyn osoby, ktorú vnímali ako autoritu, ochotne spôsobujú silnú bolesť svojim bližným. Pod vplyvom vonkajších okolností morálne ohavné činy robili ľudia úplne normálni. Závery tých experimentov neznamenaajú vzdanie sa osobnej zodpovednosti: sme morálne zodpovední za veci, ktoré robíme, aj v dôsledku okolností, ktoré nemôžeme ovplyvniť.

Ako napísal jeden bádateľ a lekár zaoberajúci sa holokaustom, „**medicína ako povolanie obsahuje zárodok zla a dokonca aj niektoré z najhumánnejších lekárskeho činov sú len malé kroky od skutočného zla**“. To vedie k znepokojujúcej otázke: existujú v súčasnosti spoločenské tlaky, ktoré lekárov predurčujú k neetickému správaniu?

Alessandra Colaianni uvádza, že v lekárskej profesii existujú špecifické morálne slabiny, ktoré v kombinácii s priaznivými politickými okolnosťami vo viacerých prípadoch uľahčili takmer

nepochopiteľný prechod od lekára k vrahovi.

- Lekárska kultúra je v mnohých ohľadoch rigidná hierarchia. Ľudia na nižších priečkach hierarchie sú zvyknutí robiť to, čo od nich nadriadení žiadajú, často bez toho, aby presne chápali prečo, a nie vždy sú povzbudzovaní, aby sa ozvali, ak majú obavy. Spochybňovanie nadriadených je často nepríjemné, pretože sa obávajú negatívnych dôsledkov (odvety, straty rešpektu nadriadeného), ako aj toho, že sa mýlia.

Nacisti využili túto hierarchiu a silu socializácie, aby získali lekárov pre svoju vec. Tým, že vyzývali mladých lekárov, aby si plnili svoju národnú povinnosť ako „vojaci“, pridali k existujúcej hierarchii ďalší stupeň a urobili lekárov zodpovednými voči štátu.

Tie kecy o zodpovednosti očkovať sa mi to silne pripomínajú..

Ako vysvetlil jeden z lekárov: „Auschwitz bol existujúcou skutočnosťou. Človek nemohol... byť naozaj proti nemu, rozumiete, musel sa s ním zmieriť, či už bol dobrý alebo zlý“. Pozorovaním svojich skúsenejších kolegov, ktorí vykonávali „selekciu“ na rampe, a následným spolužitím s nimi lekári, ktorí v Osvienčime začínali, rýchlo začali vnímať kultúru tábora ako nemenný fakt.

- Kariérne ambície lekárov. Stať sa lekárom si vyžaduje nemalé ambície. Cesta k povolaniu lekára je dlhá a náročná a lekárske fakulty sa chcú uistiť, že študenti, ktorých prijímajú, budú schopní zvládnuť pracovné zaťaženie a stres. Existuje však tenká hranica medzi motiváciou uspieť a ochotou ohroziť svoju integritu v záujme dosiahnutia úspechu.

Kariérne ambície v medicíne boli nacistickým režimom ovládnuté. Keď sa v USA a Spojenom kráľovstve dostala do popredia eugenika vďaka práci Charlesa Davenporta a Francisa Galtona a keď nacistická strana začala prijímať tieto „vedecké“ princípy, zdatní lekári a vedci sa hufne pridávali. Nacistickí lekári vykonávali výskum na ľuďoch v koncentračných táboroch a tieto údaje zverejňovali, aby si posilnili vlastnú kariéru.

- Povolenie na hriech
Lekári - a dokonca aj študenti medicíny - môžu vykonávať činnosti, ktoré sú v iných kontextoch tabu. Lekári robia rozhodnutia o živote a smrti, ktoré sú vysoko rizikové a ktoré nie sú povolené cudzím osobám; napríklad pri posudzovaní, ktorých pacientov odporúčať na transplantáciu, keď je k dispozícii obmedzený počet darcovských orgánov. Tieto dodatočné práva a povinnosti sa starostlivo vymeriavajú prostredníctvom prísneho školenia a licenčných postupov, ale môžu viesť lekárov aj k arogancii alebo presvedčeniu, že sú nad zákonom.

Táto „licencia na hriech“ bola pre medicínu v nacistickom režime kľúčová. Tým, že každé rozhodnutie, ktoré poslalo nevinného človeka na smrť, urobil lekár, sa vražda stala lekárske postupom. Činnosti, ktoré boli pre štát neprijateľné, sa stali prijateľnými, ak ich vykonal lekár. V programe „eutanázie“ T4 traja mladší lekári označovali krátke dotazníky o mentálne postihnutých osobách červeným „+“ (za smrť) alebo modrým „-“ (za život). Týmto spôsobom sa vražda systematizovala, hygienizovala, „medikalizovala“ a sankcionovala.

- Spôsobovanie bolesti. Lekári si musia zvyknúť spôsobovať pacientom prechodnú bolesť a nepohodlie pre svoj vlastný prospech - napríklad vo forme stehov a biopsií. Je nepríjemné ublížiť inému človeku, ale niekedy je povinnosťou lekára spôsobiť bolesť, aby sa uzdravil - lekár, ktorý je príliš neistý, môže spôsobiť ďalšiu bolesť buď predĺžením, alebo nutnosťou opakovať zákrok. Existujú lekári, ktorí sa dostatočne nezaoberajú tým, či svojim pacientom neublížujú: napríklad nadmerné využívanie CT vyšetrení je rozšírené a môže viesť k zbytočne zvýšenému riziku rakoviny.

A teraz sa v tom kontexte pozrite tu a teraz

- slovenskí zdravotníci žiadajú, aby za útok na zdravotníka šli ľudia do väzenia

<https://spravy.rtvs.sk/2022/02/zdravotnici-tvrdia-ze-zakon-na-ich-ochranu-je-v-praxi-nanic/?fbclid=IwAR0kaZzyZ-xJKRhUqGjID-0VyEPN6BEhutU7mY6RTKwQOzgfEtMomVklotg>

Mohla by som tu dlho písať o tom, čomu sú vystavovaní rodičia, ktorí hľadajú spravodlivosť po smrti svojho dieťaťa v dôsledku závažného pochybenia lekára. Príbehy ľudí v dlhom rade. Ako bez úcty a morálky sa správajú voči nim tí, ktorí život ich dieťaťa majú na svedomí. Ako ich retraumatizujú v súdnych konaniach. Kolkí z nich počuli v súvislosti s lekárom zavinenou smrťou ich dieťaťa v súdnej sieni arogantné a beztrestné vyhlásenie páchatela či jeho právnikov - ale veď máte ešte ďalšie dieťa, či deti... Bola by to smutná vizitka slovenského zdravotníctva, popísať všetku tú bezohľadnosť a aroganciu...

Krucinál - za ich závažným pochybením zavinenú smrť pacienta ani jediný z nich nebol odsúdený nepodmienečne, Práve dnes spomínala na facebooku Nataška na svoju jedinou dcéru Simonku, lebo je 5. výročie od jej pobytu v nemocnici, ktorý končil smrťou 14. februára, na Valentína.

Písala som o nej už párkrát, napríklad tu

<https://elenaistvanova.blog.pravda.sk/2019/09/13/kvapky-srdca-2-kralovna-plesu/>

Venujte jej tichú spomienku všetci, ktorí ste ju poznali...

Myslím, že každý by mal mať práva a povinnosti v rovnováhe - ak za útoky voči zdravotníkom väzenie, potom rovnako žiadam takéto tresty i pre tých zdravotníkov, ktorí závažným pochybením zavinili niečiu smrť...

AUTOR: JUDr. Peter Weis

[ZDROJ](#)